

111-001

คำกริยากรรมในภาษาไทย
Transitive Verbs in the Thai Language

โดย

นางสาว นิตยา กาญจนาวรรณ อ.บ.

Nitaya Kanchanawan

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2513

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

115964917

008462

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนประกอบ
การศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

1122 ๖๖:๖๖

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ควบคุมงานวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์

วันที่ ... 30 ... เดือน ... พฤษภาคม ... พ.ศ. 25/3

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คำกริยาสกรรรมในภาษาไทย

ชื่อ นางสาว นิตยา กาญจนะวรรณ

แผนกวิชา ภาษาไทย

ปีการศึกษา 2512

บทคัดย่อ

ในการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาหน้าที่ของคำกริยาสกรรรมในภาษาไทย และ
 แแบงคำกริยาสกรรรมออกเป็นประเภทต่างๆตามประเภทของคำนามที่อยู่ข้างหน้าและข้างหลัง และ
 ความความเกี่ยวข้องกับคำ ถูก กัน และ ตัว ข้อมูลที่นำมาศึกษานั้นเก็บรวบรวมจากพจนานุกรม
 ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และ จากภาษาพูดที่ใช้ในชีวิตประจำวันในกรุงเทพฯ ผลของ
 การวิจัยสรุปได้ว่า คำกริยาสกรรรมแบ่งตามหน้าที่ได้เป็น 7 ชนิด คือ 1. คำกริยาสกรรรม
 2. คำกริยาอกรรม - สกรรรม 3. คำกริยาสกรรรม - คุณศัพท์ 4. คำกริยาสกรรรม - ทวิกรรม
 5. คำกริยาอกรรม - สกรรรม - คุณศัพท์ 6. คำกริยาอกรรม - สกรรรม - ทวิกรรม
 7. คำกริยาอกรรม - สกรรรม - ทวิกรรม - คุณศัพท์ คำกริยาสกรรรมทั้งหมดอาจจะแบ่งออก
 เป็นประเภทต่างๆตามประเภทของคำนามที่อยู่ข้างหน้าและข้างหลังได้เป็น 107 ประเภท และ
 เมื่อแบ่งออกตามความเกี่ยวข้องกับคำ ถูก หรือ กัน หรือ ตัว จะได้เป็นอย่างละ 2 ประเภท
 ผลการวิจัยได้เสนอเป็น 6 บท คือ บทที่หนึ่งเป็นบทนำ กล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา และความ
 มุ่งหมายของการวิจัย บทที่สอง กล่าวถึงคำจำกัดความของศัพท์เฉพาะ บทที่สาม กล่าวถึงคำหมวด
 ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาสกรรรม บทที่สี่ กล่าวถึงการแบงคำกริยาสกรรรมออกเป็นประเภทต่างๆ
 ตามประเภทของคำนามที่อยู่ข้างหน้าและข้างหลัง บทที่ห้า กล่าวถึงการแบงคำกริยาสกรรรมออก
 เป็นประเภทต่างๆตามความเกี่ยวข้องกับคำ ถูก กัน และ ตัว บทที่หก สรุปผลการวิจัยและเสนอ
 ข้อเสนอแนะให้ผู้สนใจศึกษาเรื่องลักษณะของภาษาไทยได้ศึกษาเรื่องคำนามแต่ละคำที่อาจจะ
 ปรากฏอยู่ข้างหน้าและข้างหลังคำกริยาสกรรรมได้ และ เสนอแนะให้ศึกษาเรื่องคำกริยาสกรรรม
 อีกชนิดหนึ่งซึ่งจะต้องใช้คู่กับคำหลังกริยาเสมอ ในตอนท้ายเป็นภาคผนวกซึ่งได้รวบรวมรายการ
 คำกริยาสกรรรมทุกคำของแต่ละประเภทไว้ พร้อมด้วยตัวอย่าง

Thesis Title Transitive Verbs in The Thai Language

Name Miss Nitaya Kanchanawan Department Thai Language

Academic Year 1969

Abstract

This thesis aims to study the functions of transitive verbs in the Thai language and to classify them into subgroups both according to the classes of nouns preceding and following them, and according to their co-occurrence with the words / thù:k / "ถูก" / kan / "กัน" and / tua / "ตัว". The data were drawn mostly from the Dictionary of The Royal Institute (1950) and from a study of the everyday conversation of people who use the Bangkok dialect. The research has shown that transitive verbs in the Thai language may be classified by their functions into seven groups, which in turn may be classified into a total of 107 subgroups according to the classes of nouns that precede and those that follow them. When analysed, according to their co-occurrence with the words / thù:k / "ถูก" / kan / "กัน" and / tua / "ตัว" the transitive verbs may be classified into 6 subgroups (2 for each co-occurrent word).

Finally it is suggested that further research should be conducted to discover all the possible nouns that may precede and follow particular transitive verbs, and should also study the class of transitive verbs, which can only occur in conjunction with the post-verbs. The last part of this thesis comprises an appendix classifying all the transitive verbs studied in this thesis into their respective subgroups together with examples illustrating the use of each verbs.

กิติกรรมประกาศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมงานวิจัย
เรื่องนี้เป็นบุคคลที่ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณา ความเอาใจใส่โดยไม่
เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย และ คำแนะนำอันทรงคุณค่าตลอดเวลาการทำวิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จลงได้

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ม.ล. จิรายุ นพวงศ์ และ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. พรดิณี สาคริก ผู้ได้ช่วยกรุณาแนะนำ ทราบ และ แก้ไขส่วนบกพร่อง
ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย

อาจารย์อีกท่านหนึ่งที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ยิ่งแก่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ
ดร. อุดม วโรตม์ลิขิตต์ ผู้เขียนขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นิตยา กาญจนะวรรณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ..... ก

กิตติกรรมประกาศ ..... ง

บทที่

1 บทนำ 1

2 คำจำกัดความของศัพท์เฉพาะ 12

3 หมวดคำที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาสกรรม 21

4 การแบ่งหมวดย่อยของคำกริยาสกรรม 7 หมวด 31

    ตอนที่ 1 การแบ่งคำกริยาสกรรมทั้ง 7 หมวดออกเป็นหมวดย่อยตาม

    ค่านามประเภทต่างๆที่อยู่ข้างหน้า 38

    ตอนที่ 2 การนำหมวดย่อยที่ได้จากการแบ่งในตอนที่ 1 มาแบ่งออก

    เป็นประเภทตามค่านามประเภทต่างๆที่อยู่ข้างหลัง 56

5 ลักษณะอื่นๆของคำกริยาสกรรมชนิดต่างๆ 105

    คำกริยาสกรรมชนิดต่างๆเกี่ยวข้องกับคำ ถูก อย่างไร 105

    คำกริยาสกรรมชนิดต่างๆเกี่ยวข้องกับคำ กัน อย่างไร 108

    คำกริยาสกรรมชนิดต่างๆเกี่ยวข้องกับคำ ตัว อย่างไร 111

6 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ 114

ภาคผนวก รายการคำกริยาสกรรมทุกประเภทพร้อมควยตัวอย่าง 136

บรรณานุกรม 393

